

Alternatief energieplan sp.a

Inleiding

sp.a wil een grondig en snel debat over een alternatief energieplan. Al 4 jaar lang groeit de onzekerheid. Straks is het te laat om op een financieel verantwoorde manier de omslag te maken naar 100 % hernieuwbare energie in 2050. In 2019 zijn er verkiezingen, ook in Europa, en dan ligt alles definitief stil. Het getreuzel en amateurisme houdt de energie-omslag tegen. Dat zeggen niet alleen wij, dat zeggen Elia en het Planbureau, terwijl er net nood is aan stabiliteit.

Daarom moeten we NU beslissen om alle kerncentrales (**bovendien elke dag onveiliger**) te sluiten en een duurzaam investeringsklimaat scheppen voor hernieuwbare energie. Zeker als je weet dat Engie Electrabel 850 miljoen euro per jaar zal cashen als de kerncentrales langer open blijven.¹

Als we nu een beslissing nemen om de kerncentrales tegen 2025 te sluiten, verzekert het alternatief energieplan van **sp.a**:

- (1) bevoorradingszekerheid,
- (2) betaalbaarheid en
- (3) een stabiele factuur voor gezinnen en onze bedrijven.

***

Hoe zorgen we voor bevoorradingszekerheid?

Oplossing : een tender waarin productie-investeringen worden geveild

A. De vraag in de tender

Tegen 2025 (sluiting kerncentrales): verschillende studies tonen dat we dan tussen de 3,2 en 7,8 GW nodig hebben om - ter vervanging - de bevoorradingszekerheid te garanderen.² Een redelijke aanname is dat we dan een productie nodig hebben van **3,6 GW**.

In ons voorstel investeren we volop in **hernieuwbare energie** en kunnen we tot **5,9 GW flexibele capaciteit** garanderen tegen 2025. Is dat veel? Ja. Maar kan dat? Absoluut, als we die **investering nu doen**.

1. Warmtenet = 0,4 GW

---

¹ Bron: [Planbureau, p.19](#)

² De nood aan flexibele capaciteit is 3,2 GW in het radicale scenario van Albrecht en 7,8 GW in het referentiescenario van Albrecht (*Energietrilemma*, 2017). De andere studies (Elia, Planbureau, Energyville, milieubeweging) zitten met hun geïdentificeerde nood aan flexibele capaciteit daar ergens tussenin.

Zoals in de Vlaamse decreetgeving staat, is een toename van warmtenetten aangewezen. Het kan gaan om 10 à 20 warmtenetten van elk 20 à 30 MW.

Min- Max { 200 - 600 } - **verwachte capaciteit 400 MW**

2. Warmtekrachtkoppeling (WKK) = 0,5 GW

De mogelijke capaciteitstoename bedraagt tussen de 0 en 1 GW³

Min-Max {0 - 1000} - **verwachte capaciteit 500 MW**

3. Gas = 5,1 GW

5 centrales kunnen redelijkerwijs worden aangelegd tegen 2025. Als we rekening houden met een gemiddelde capaciteit van moderne centrales komen we op:

Min-Max {3000-7200} - **verwachte capaciteit = 5,1 GW**

4. Andere mogelijke productiecapaciteit:

We stellen de tender ook open voor diepe geothermie en opslagcapaciteit (zoals batterij-opslag)

Conclusie: Dat betekent dat we in - zelfs voorzichtige - scenario's verwachten dat een tender een productiecapaciteit kan opleveren van $0,4+0,5+5,1 = 6$ GW

B. Hoe investeringen in vervangingscapaciteit aantrekkelijk maken?

Oplossing: Gebruik Synatom om energietransitie in België te verzekeren

Om deel te nemen aan de **tender**, waarin productie-investeringen worden geveild, kunnen investeerders in vervangingscapaciteit een beroep doen op een goedkope overheidslening via **Synatom (vandaag 9,2 miljard)**. Synatom wordt gespijsd door de uitbaters van de kerncentrales, die vanaf 2025 de ontmanteling van de kerncentrales en de berging van het afval moet financieren. Momenteel mag Engie Electrabel 75% van dat spaarpotje gebruiken als bank. Alleen gebruikt Engie Electrabel dat geld niet om de energie-omslag te maken.

In het voorstel van sp.a leent de overheid (op goedkope manier) via Synatom enkel uit aan investeerders die de energietransitie in ons land willen verwezenlijken. De overheid wordt zo een duurzame partner in een duurzaam investeringsverhaal voor een groene toekomst. Dat betekent dus dat **sp.a** in het parlement zal voorstellen om de Synatom-wet te wijzigen, en in plaats van aan Suez-Engie de 75% leningscapaciteit toe te kennen, deze beschikbaar te stellen voor vervangingsinvesteringen in België. Op die manier kan de tender in een publiek-private setting voor toegankelijke en goedkope financiering zorgen voor de omslag naar een nieuw energielandschap, in

---

³ Op basis van een rondvraag in de sector schat Cogen Vlaanderen het minimaal bijkomend potentieel aan WKK-installaties tegen 2025 op 1GW:
http://www.cogenvlaanderen.be/beheer/uploads/nota_-_rol_van_wkk_in_de_transitie_en_de_vervaningingscapaciteit.pdf

plaats van 7 miljard euro aan kernexploitanten toe te wijzen. De voorwaarden en criteria voor beheer kunnen voor de rest ongewijzigd blijven.

C. sp.a houdt de prijs onder controle

Het Europees klimaatbeleid zal de komende jaren heel wat extra geld opleveren. Dat komt door het Europees emissiehandelssysteem. Voor elke ton CO₂ die vandaag in de industrie of in de energiesector wordt uitgestoten, moet op de Europese emissiehandelmarkt een **uitstootrecht** worden aangekocht. De opbrengst van die veiling vloeit voor een groot deel terug naar de lidstaten. Voor de periode 2013-2015 ging het voor België jaarlijks om zo'n 100 miljoen €. Door de stijgende CO₂-prijs is de inschatting⁴ dat het in de periode 2016-2020 om zo'n 240 miljoen € per jaar zal gaan. In 2021-2030 mogen we jaarlijks zo'n 400 miljoen € verwachten.⁵

sp.a vindt dat we de inkomsten uit de veulingsrechten moeten gebruiken voor de energietransitie. We gebruiken het geld van de vervuiler, zijnde de stijgende inkomsten uit de emissiehandel, om de heffingen op de elektriciteitsfactuur te verlagen. Met die extra inkomsten, kunnen we de factuur van de gezinnen onder controle houden.

D. De CO₂-uitstoot daalt

De elektriciteitssector valt onder het Europese emissiehandelssysteem en de tijdelijke extra uitstoot - door de bouw van nieuwe gascentrales - zal elders gecompenseerd worden. Tegen 2030 zullen de sectoren die onder het emissiehandelssysteem vallen gezamenlijk 43% minder mogen uitstoten. In de rest van Europa zullen dus vervuilende elektriciteitscentrales of verouderde fabrieken sluiten, waardoor er globaal minder uitstoot is. Laat ons niet vergeten dat ook in het scenario van een gedeeltelijke kernuitstap gascentrales moeten worden gebouwd. Energyville berekende begin 2017 al dat de globale uitstoot in België, bekeken over alle sectoren, **met 4%** zal **dalen** in 2030, ook al bouwen we die extra gascentrales.⁶

Als je iets wil doen voor het klimaat is het dan ook veel nuttiger om dat Europees emissiehandelssysteem aan te scherpen. Daarnaast moet je ook de uitstoot verder terugdringen in de andere sectoren die niet onder het Europees emissiehandelssysteem vallen: de gebouwen, het transport en de landbouw.

---

⁴ Geëxtrapoleerd op basis van de inschatting van Vlaanderen:

<http://www.vlaamseklimaattop.be/hoe-worden-de-2020-doelstellingen-verdeeld-binnen-belgi%C3%AB>

⁵ Schatting op basis van de door experts verwachte prijs en het verwachte aandeel van België in de Europese markt.

⁶ Bron: [Energyville, p. 24.](#)